

ENGELIN ELÄMYSKORTTELIT

TURUN RATAPIHA - ARKKITEHTIKUTSUKILPAILU
SELOSTUS

Visio - Engelin Elämiskorttelit

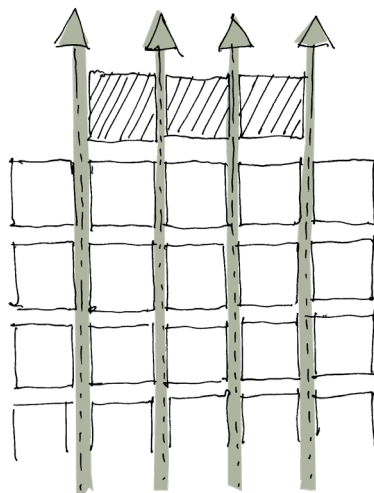
Ratapiha osana kehittyvää keskustaa

"Engelin Elämiskorttelit" ehdotus perustuu visioon maailmanluokan keskustakokonaisuudesta jota luonnehtii kaupunkimaisuus, moniulotteiset kaupunkitilat sekä elämysten monimuotoisuus. Vision pääperiaate perustuu ajatukseen jatkaa Turun keskustan olemassa olevaa ruutukaavarakennetta ratapiha-alueelle, näin ollen pyrkimyksenä sitoa ratapiha-alue luonnolliseksi osaksi vanhaa keskustarakennetta.

Suunnitelma luo vankan pohjan joustavalle ja vaihteittain kehittämiseksi. Alueen keskipisteenä ja uutena sydämenä toimii uusi monitoimiareena yhdessä vanhan veturitallin ja sen ympäröivän veturitalli-aukion kanssa. Kokonaisuudesta muodostuu sekä nähtävyys että joka-päiväinen olohuone jonka käyttö ja saavutettavuus on mahdollisimman luonteva. Alueen eri toiminnot limittyvät toisiinsa saumattomasti, niin ulko- kuin sisätiloissa.

Suunnitelma jatkaa keskustan ruutukaavajakoa ratapihan suuntaan, liittäen uuden kaupunginosan osaksi Turun ydintä. Monitoimiareena tuodaan osaksi keskustarakenteen akselia. Sijainti vanhan rautatieaseman takana, Humalistonkadun ja Käsityöläskadun linjassa, naulitsee rakennuksen osaksi keskustan ruutukaavaa.

Areenan arkkitehtoninen periaate pohjautuu keskustamaiseen korttelirakenteeseen – suorakulmaiseen elementtiin, joka tekee areenasta yhteenkuuluvan osan Turun keskustaa. Kevyen liikenteen pääreitti jatkuu saumattomasti yli ratapihan. Humalistonkatu tuodaan osaksi uutta kutsuvaa kävelyreittikokonaisuutta, jossa kaupunkitilat sulautuvat osaksi kävely-ympäristöä. Uusi yhteys kutsuu kävelijää kohti ratapiha-alueen uutta sydäntä: Veturitalli-aukiota, monitoimiareenaa ja elämiskeskusta.

Ratapiha-alue jatkaa Turun keskustarakenteen periaatteita jatkamalla ruutukaavan linjauksia

Alueen toiminnalliset pääperiaatteet – Kolme osa-aluetta

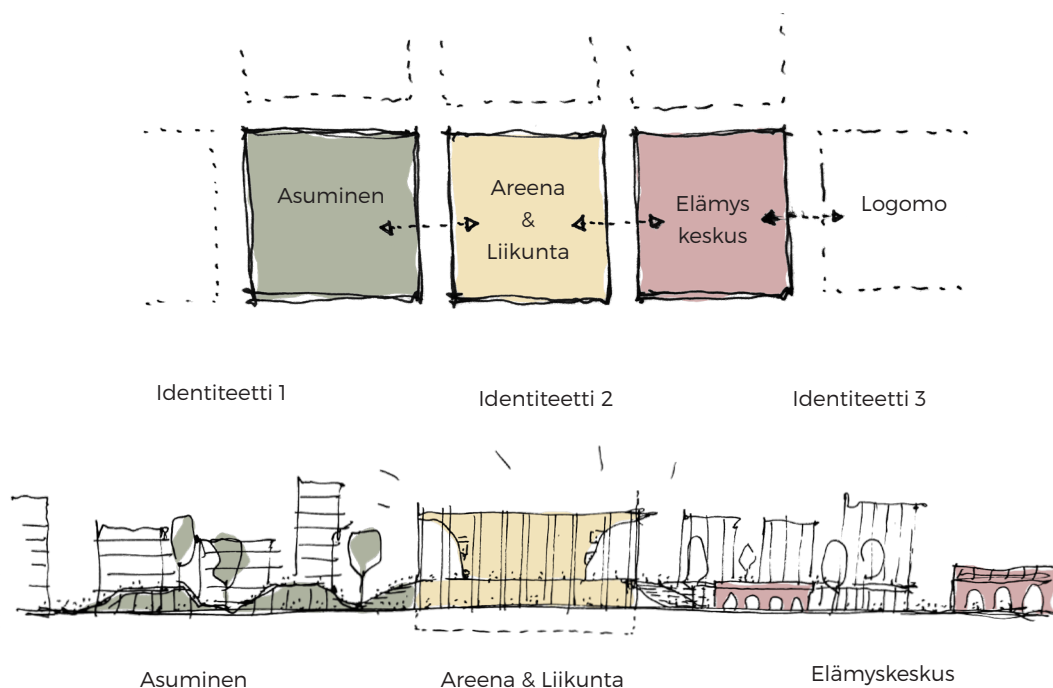
Ratapihan alue jakautuu kolmeen osakokonaisuuteen, jotka eroavat toisistaan toiminnallisesti, identiteetiltään ja logistisesti. Jako selkeyttää aluetta ja tukee toteutuksen vaihteistusta.

- Monitoimiareena ja liikuntatilat
- Elämys- ja kulttuuritoimintojen alue
- Asuinkorttelialue

Areena ja liikuntatoiminnot sijoittuvat alueen keskelle, pääreittien solmukohtaan. Areena toimii maamerkkinä alueen sydämessä. Veturihallin ympäristö kehittyy elämys- ja kulttuuritoimintojen alueena, liittäen alueen itäpuolen Logomon olemassa oleviin toimintoihin. Alueen länsipuoli kehittyy asuinalueena, jossa Resiinaraitin ja Peilipolun kerrostalot liittyvät osaksi uutta laadukasta asumisympäristöä. Yhdessä nämä kolme korttelia luovat monipuolisen ja toiminnallisesti joustavan kokonaisuuden ratapiha-alueen kehittämiseksi.

Toimintojen sijoittuminen.

- Monitoimiareena sijoittuu alueen keskelle reittien solmukohtaan.
- Liikuntatilat sijoittuvat monitoimiareenan kylkeen pohjakerrokseen.
- Elämyskeskuksen toiminnot ja musiikkitalo sijoittavat alueen itäpuolelle radan varteen, luoden sujuvan ulko- ja sisätilyyden Logomoon.
- Veturitalli laajennuksineen toimii tilavarauksena Turun historian museolle.
- Hotelli. sijoittuu Köydenpunojankadun varteen, Areenan drop-off-aukion päätyyn. Päivittäistavarakauppa sijaitsee katutasossa samassa rakennuksessa.
- Liiketiloihin sijoitetaan pohjakerroksissa Veturitallin aukion ympärillä ja Ratapihankadun varrella.
- Toimistot sijaitsevat radan molemmilla puolilla, kahdessa rata-aluetta reunustavassa keskittymässä.

Kaupunkitilojen sarja yhdistää alueen - Asema-aukio, Veturitallin aukio ja Kappelin aukio

Suunnitelma luo Ratapiha-alueelle sarjan urbaaneja ja monipuolisia kaupunkitiloja, joiden tilasarja toimii alueen elämyksellisenä pääreittinä. Reitti yhdistää alueen ja sen eri toiminnot toisiinsa saumattomasti.

Asema-aukio

Elämys alkaa jo saavuttaessa Humalistonkatua pitkin. Monitoimiareena toimii lämpimänä maamerkinä vanhan aseman takana ja ohjaa tulijoita aluetta kohti. Asemanaukion liittyminen Humalistonkatuun ja kulkusiltaan johdattaa katseen kohti uutta kaupunginosaa. Aseman edusta muuttuu luonteensa joukkoliikenneaukioksi, tukien Ratapihan alueen integroitumista osaksi kantakaupunkia. Areena esittäytyy luonnollisena jatkeena keskustan korttelijaolle, välittäen viestin radan takana jatkuvasta keskustasta. Asema-aukion pinta nousee ja johdattaa kulkijan radan ylittävälle sillalle, kohti areenaa ja musiikkitaloa. Yhdessä maamerkit toimivat kutsuvana porttina alueelle.

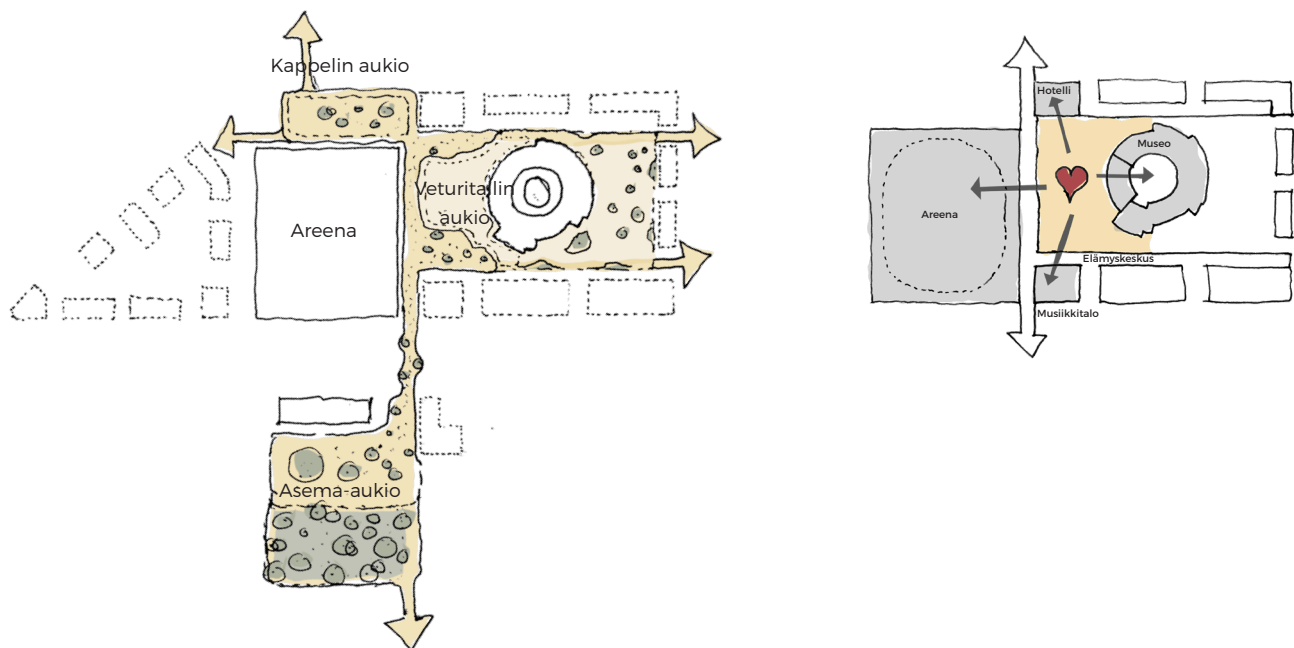
Alueen sydän - Veturitallin aukio

Portin jälkeen avautuu alueen uusi sydän "Veturitallin aukio", jonka porras, ramppi -ja viherterassimaisema yhdistää alueen kaksi pää-tasoa ja ympäröivät toiminnot yhteen. Veturitallin aukio on alueen sykkivä sydän, joka toimii alueen urbaanina olohuoneena ja tapahtumatilana ympäri vuoden. Aukiota reunustavat ravintolat, kahvilat sekä alueen päätoimintojen sisäänkäyntiaulat, jolloin alueen aktiivisimmat tilat ja toiminnot levittyvät kaikki saman intiimin kaupunkitilan ympärille. Toimintojen välille syntyy yhteistä synergiaa ja asiakasvirtaa.

Kappelin aukio ja drop-off alue

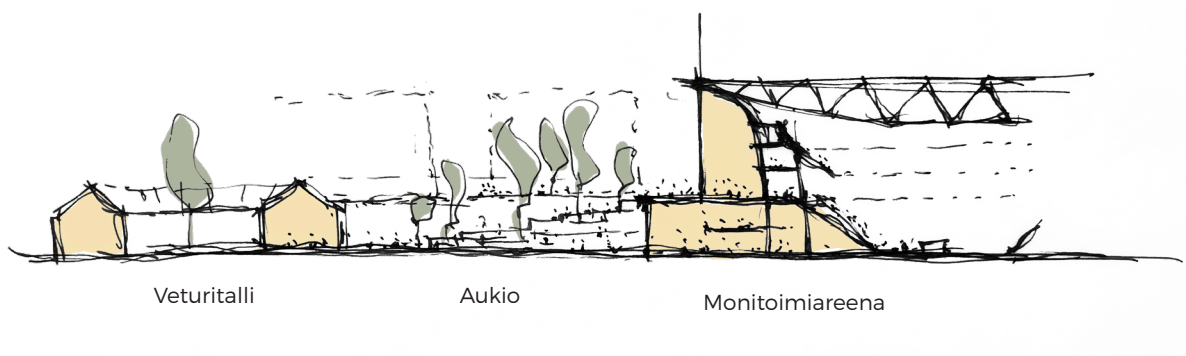
Kappelin aukio toimii alueen kasvoina Köydenpunojankadun suuntaan. Aukion hyvä saavutettavuus ja kutsuva luonne tekevät siitä houkuttelevan sijainnin uudelle kappelille.

Aukiolla sijaitsee samanaikaisesti myös taxi-, shuttle- ja saattoliikenteen odotuskaista. Aukion pinta viettää kohti Köydenpunojankadun ja Pietari Valdin kadun risteystä, luoden sujuvan reitin kävely- ja pyöräliikenteelle Kähärinmäeltä keskustaan.

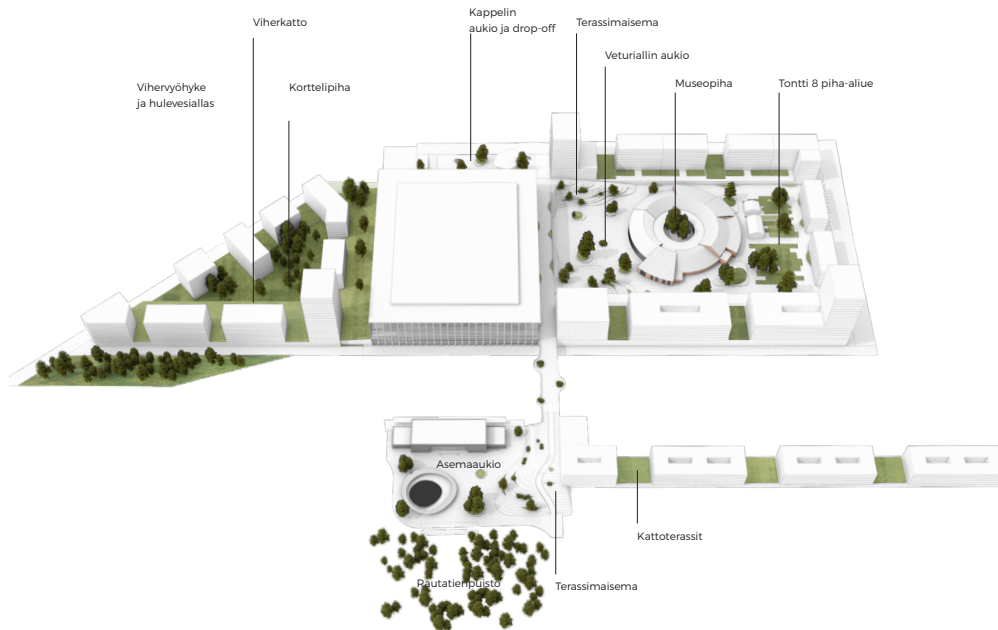
Monitoimiareena

Areenassa on kaksi pääkerrosta: Areenan yläosa luo alueelle kauas näkyvän maamerkin, samalla kun areenan jalusta muodostaa intiimin tilanrajauksen Veturitallin aukiolle. Areena saa roolin osana ihmisen mittakaavaista kaupunkitilaa. Tapahtumarakennuksesta tulee osa katutilaa ja aukion julkista olohuonetta. Monitoimiareenan ravintolat ja baarit eivät enää palvele vain areenan yleisöä, vaan myös kaupunkielämää Veturitallin aukiolla.

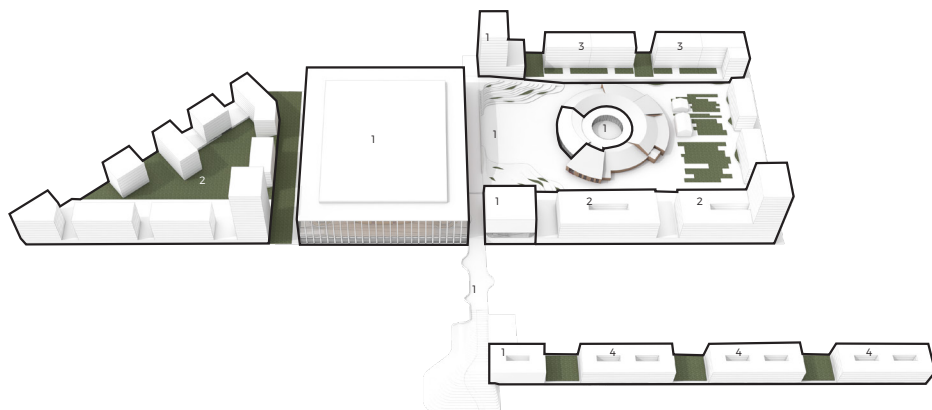
Viherrakenne

Ratapiha-alueen viherrakenne perustuu monimuotoiseen urbaaniin maisemaperiaatteeseen. Resiinaraitin asuinkorttelipihasta kehittyä intiimi vihreä pihamiljöö niin maantasossa kuin kansitasolla. Korttelin ja junaradan väliin ehdotetaan sijoitettavaksi viher- ja siniviyöhyke, joka toimii sekä meluesteenä että hulevesialueena. Asema-aukion, veturitallin aukion ja kappelin aukion viherrakenteet pohjautuvat kaupunkimaisiin periaatteisiin. Strategisesti sijoitetut puut ja istutusaltaat luovat suojaisia istuskelupaikkoja, jotka jaottelevat kaupunkitilat pienimittakaavaisiin kohtaamispaikkoihin.

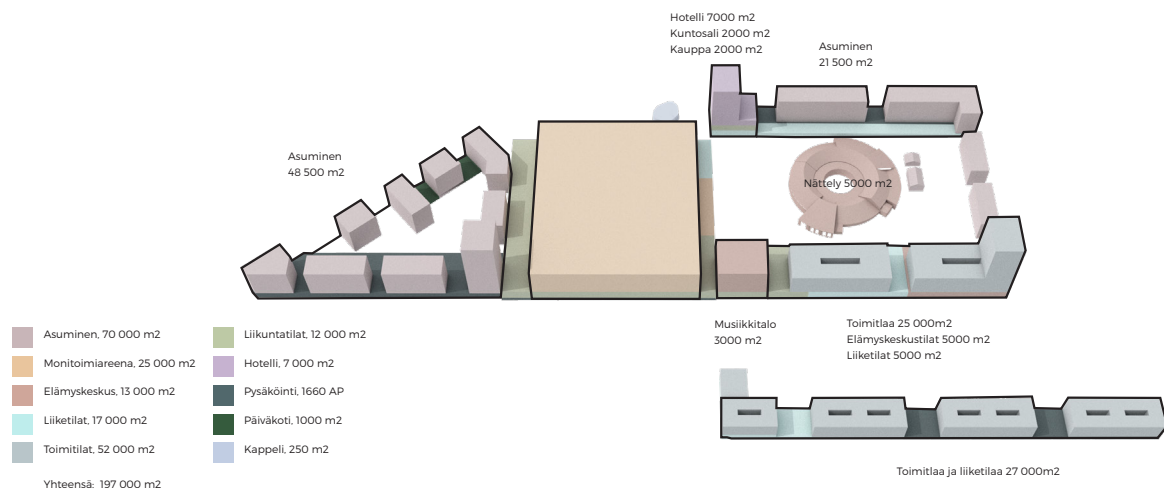
Vaiheistus

Suunnitelman toiminnallinen jako kolmeen selkeään osa-alueeseen mahdollistaa rakentamisen sujuvan vaiheistuksen. Jokainen osa-alue voidaan kehittää erikseen ja jakaa pienempiin hankekokonaisuuksiin. Luonteva lähtökohta rakentamiselle on keskusta-akselin jatkaminen ratapiha-alueelle. Akselin varrelle sijoittuvat toiminnot ovat alueen toiminnallinen sydän. Siltayhteys, monitoimiareena, musiikkitalo, veturitallin aukio, museo ja hotelli sijoittuvat tälle alueelle. Resiinaraitin asuinkortteli voidaan kehittää omalla tahdillaan ja pienemmissä osissa. Samoin ratapihalle päin sijoittuvat toimitilakorttelit sekä asuinrakennukset Köydenpunojakadulle.

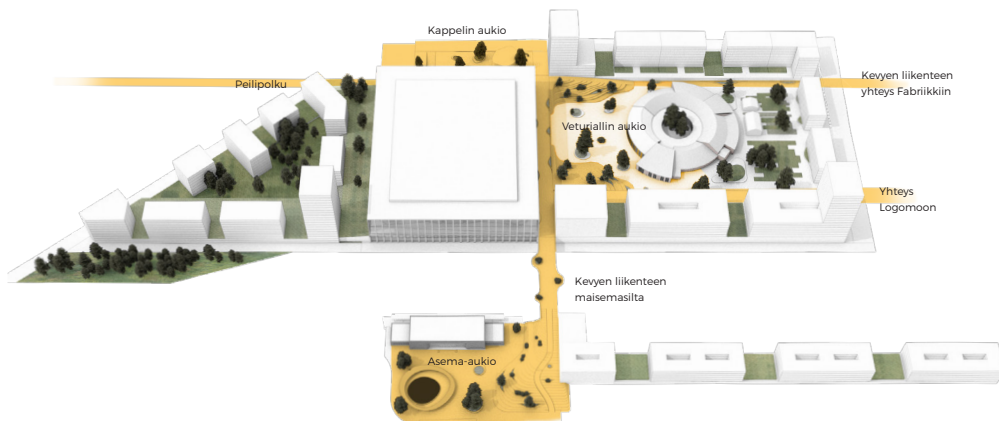
Toiminnot ja pinta-alat

Ratapiha-alueesta kehitty keskustamainen korttelikokonaisuus jossa eri toiminnot liittyvät saumattomasti toisiinsa. Ehdotettu ratkaisu mahdollistaa kuitenkin toimintojen samanaikaisen käytön sujuvuus ja häiriöttömyys. Suurin osa asumiseen liittyvistä toiminnoista sijoittuvat alueen läntiselle puolelle ja luovat näin ollen rauhallisemman korttelikokonaisuuden. Elämyskeskus (musiikkitalo, museo ym), areena ja hotelli muodostavat alueen elämyksellisen sydämen joka liittyy Logomon toiminnalliseen kokonaisuuteen. Alueen keskipisteessä sijaitseva Veturitallin aukio yhdistää nämä toiminnot toisiinsa, aktiivisena tapahtumapaikkana niin arkeen kuin juhlaan.

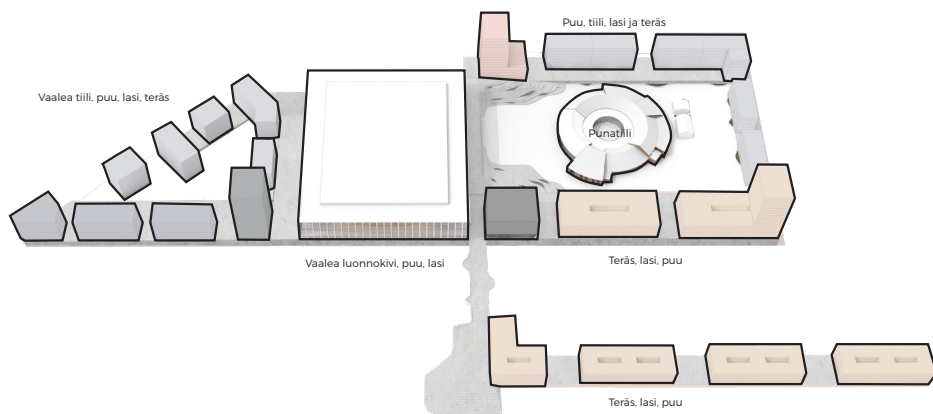
Kaupunktilojen sarja joka yhdistää alueen

Alueen yksi tärkeimmistä kulmakivistä on sen sarja urbaaneja kaupunkitiloja - jokainen omalla identiteetillään. Asema-aukiosta kehitty moniulotteinen aukio, johon saavutaan keskustasta. Aukiolta nousee mahdollisimman luonteva yhteys kansitasolle: terrassimaisema, johon on integroitu polkupyöräyhteys. Kun saavutaan siltaa pitkin lähestytään suoraan ratapiha-alueen porttia - areenaa ja musiikkitaloa. Tämän jälkeen saavutaan alueen sydämeen, Veturitallin aukiolle. Aukiota luonnehtii vihreä terrassimaisema joka yhdistää kansitason ja maantason luontevasti. Samalla se toimii amfiteatterina erilaisille tapahtumille ja luo intiimin tunnelman aukion ympärille. Veturitallin aukio toimii yhteyskohtana jossa kaikki alueen aktiiviset toiminnot kohtaavat. Siihen avautuu monitoimiareena, historian museo, elämyskeskus sekä musiikkitalo että hotelli.

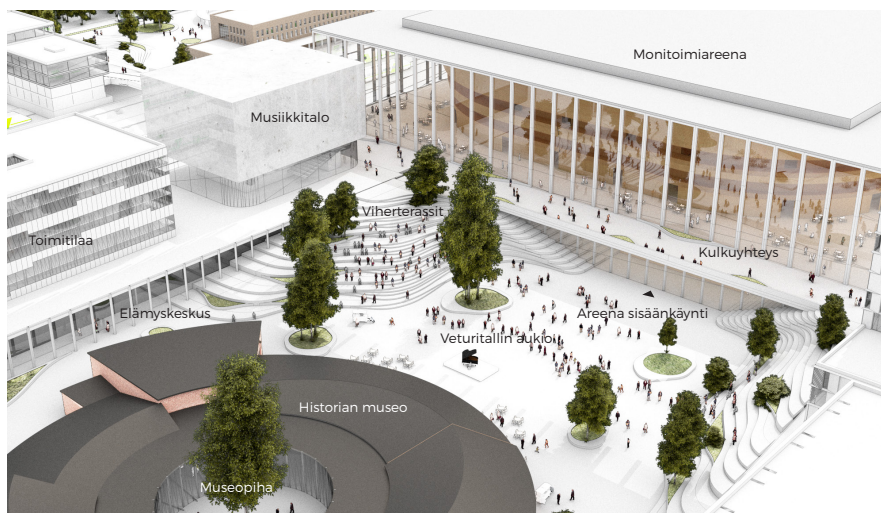
Kaupunkikuvallinen identiteetti ja materiaalit

Ratapiha-alueen kaupunkikuvallinen identiteetti pohjautuu periaatteeseen jakaa alue kolmeen urbaaniin korttelikokonaisuuteen, joita yhdistää kaupunkitilojen maisema. Vanha veturitalli toimii alueen arkkitehtonisena keskipisteenä ja uudet, sen ympärille sijoittuvat rakennukset pyrkivät mukautumaan tämän historialliseen ilmeeseen. Korkea jalustaosa on materiaaleiltaan rouhea ja luo näin ollen yhteyden olemassa olevaan teolliseen ympäristöön. Samalla vaalea sävy maailma luo kontrastia vanhaan ja kunnioittaa täten jo olemassa olevaa rakennetta. Jalustan päällä olevat massat jatkavat vaaleaa sävyä maailmaa ja alueen rouheista ilmettä. Uudisrakentamisen päämateriaaleina ovat tiili, corten-teräs, luonnonkivi, puu, lasi ja betoni. Monitoimiareenan arkkitehtuuri perustuu suorakulmaiseen muotoon. Sitä ympäröi luonnonkivestä verhoiltu pilaririvi ja lasijulkisivu. Areenan sisätilan puuverhoilu luo lämpimän kohteen, joka toimii kutsuvana maamerkinä ympäri vuoden.

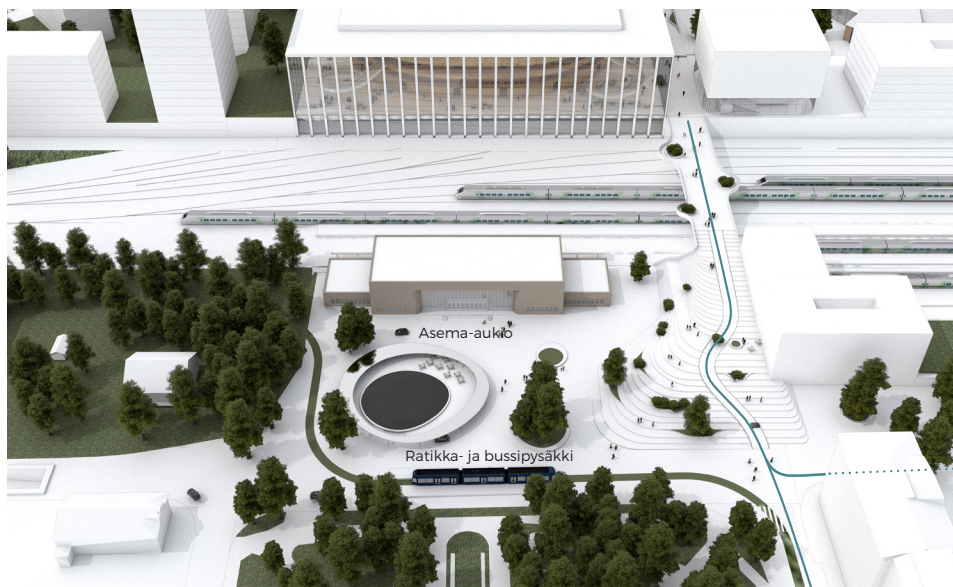
Veturitallin aukio

Veturitallin aukio on kaupunkilaisten ja kävijöiden urbaani olohuone. Sen aukion pinta ja vihreät terassimaisemat luovat monimuotoista kaupunkitilaa, joka mahdollista aukion käytön erilaisten tapahtumien aikana. Ennen ja jääkiekko ottelun jälkeen aukio toimi kokoontumis- ja oleskelupaikkana, josta pääsee suoraan areenaan. Vaihtoehtoisesti aukiolla voi järjestää konsertteja tai muita isompia tapahtumia kuten näyttelyitä ym. Veturitalli ehdotetaan kehitettäväksi osaksi elämyskeskusta. Sen historiallinen perintö toimisi loistavana lähtökohtana Turun historian museon sijoittamiselle. Myös museo avautuisi suoraan aukiolle.

Asema-aukio Ve 1 - Osa Ratapihankadusta siirretty tunneliin

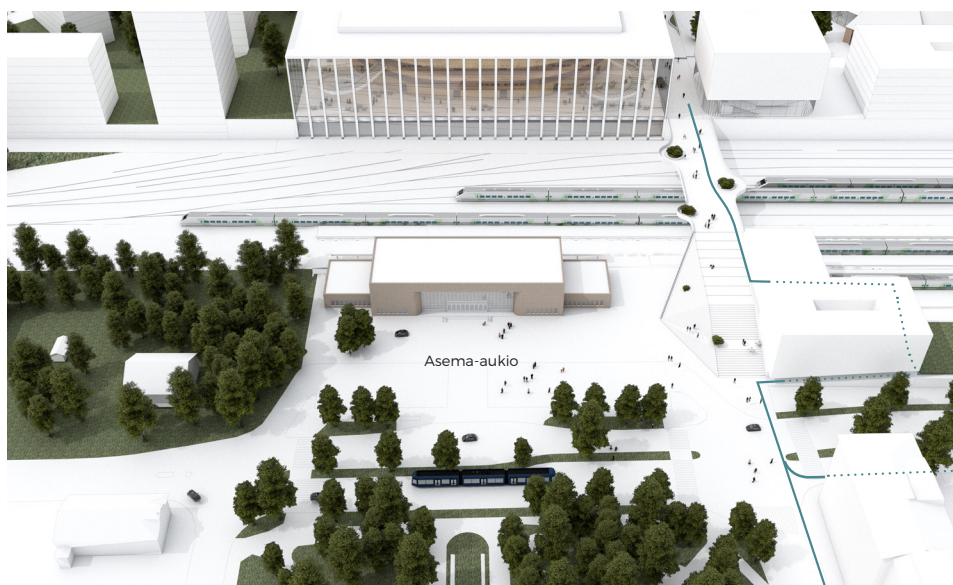
Kun ratapiha-aluetta kehitetään on tärkeää kehittää mahdollisimman sujuva yhteys keskustasta ratapiha-alueelle. Tämä onnistuu laatimalla laadukas ja mutkaton jalankulun ja pyöräilyn yhteys siltatasolle. Parhaiten tämän mahdollistaisi Ratapihankadun osittain sijoittaminen tunneliin. Tällöin asema-aukiosta ja Rautatienpuistosta voisi kehittää ainulaatuisen kaupunkitilayhdistelmän, joka toimisi saumattomana liitoskohtana ratapihan ja keskustan välissä. Linja ja ratikkapysäkit voisi edelleen sijoittaa aukiolla shared-space periaatteiden mukaisesti.

Polkupyöräyhteys

Asema-aukio Ve2 - Ratapihankatu pysyy ennallaan

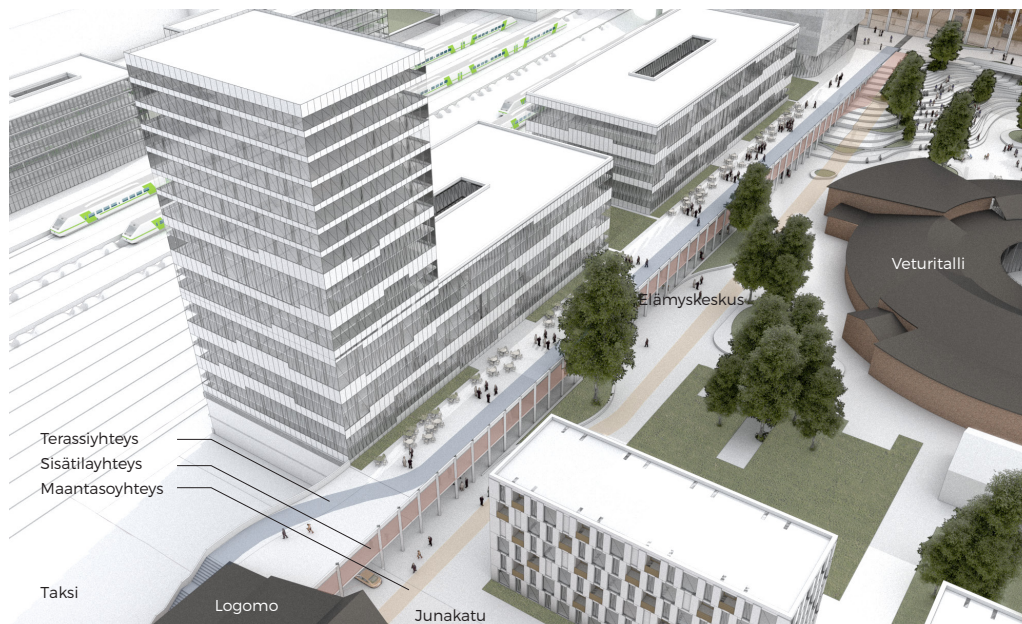
Laadukas yhteys siltatasolle pystytään vaihtoehtoisesti myös järjestämään siinäkin tapauksessa, että Ratapihankatu pysyy ennallaan. Terrassimaisemasta tehdään tehokkaampi versio, jossa jalankulun yhteys järjestetään korkeatasoisena. Polkupyöräyhteys suunnitellaan periaatteella, joka mahdollistaa sujuvan yhteyden siltatasolle. Sen voi joko integroida naapurirakennuksen julkisivuun tai vaihtoehtoisesti itsenäisenä kiertävällä pyöräsillalla, joka liittyy raiteiden yli menevälle kävelysillalle.

Polkupyöräyhteys

Saumaton yhteys Logomoon

Suunnitelma luo luontevan ja laadukkaan yhteyden Logomoon, niin ulko- kuin sisätilassa. Liikkuessa Veturitallin aukiolta kohti Logomoa voi joko kävellä maantasossa katetussa tilassa elämyskeskuksen julkisivua pitkin tai elämyskeskuksen sisällä kohti Junakatua ja Logomoa. Elämyskeskuksen toisesta kerroksesta pääsee sisätilassa suoraan Logomoon. Liittymä tapahtuu "Teatron" kulmassa jonka ulkopuolella sijaitsee olemassa oleva Taksi alue.

Pohjapiirroskaavio, maantaso, +9.5

Alueen sydän - Veturitallin aukio

Veturitallin aukio on alueen uusi sydän, jossa alueen kaikki päätoiminnot sijoittuvat aukion reunoille.

Toimintojen ja sisäänkäyntialueiden läsnäolo osana intiimiä kaupunkitilaa, luo aukiolle elämää ja toimintojen välistä synergiaa, tukien aukion roolia uuden alueen kohtauspaikkana.

Areenan aulatilat sulautuvat ulkotilan jatkeeksi, ja jatkavat aukiota kannen alle. Korkea aulatilaa on kutsuva oleskelu ja ruokailukeidas, areenan, hotellin, musiikkitalon ja liikuntakeskuksen sylissä. Aulan kahvilat ja ravintolat palvelevat sekä sisätiloilla, että terassimiljöitä aukiolla.

Veturitalli on osa alueen historiaa. Vanha rakennus saa uuden elämän, ja näyttävän roolin osana uutta kaupunkitilaa. Rakennus kunnostetaan ja laajennetaan laadukkaaksi sisänäyttelytilaksi, Turun historian museon uudeksi kodiksi. Kaareva typologia ja katettu veturitallin piha, muodostavat luontevan tilan näyttelyille ja tapahtumille.

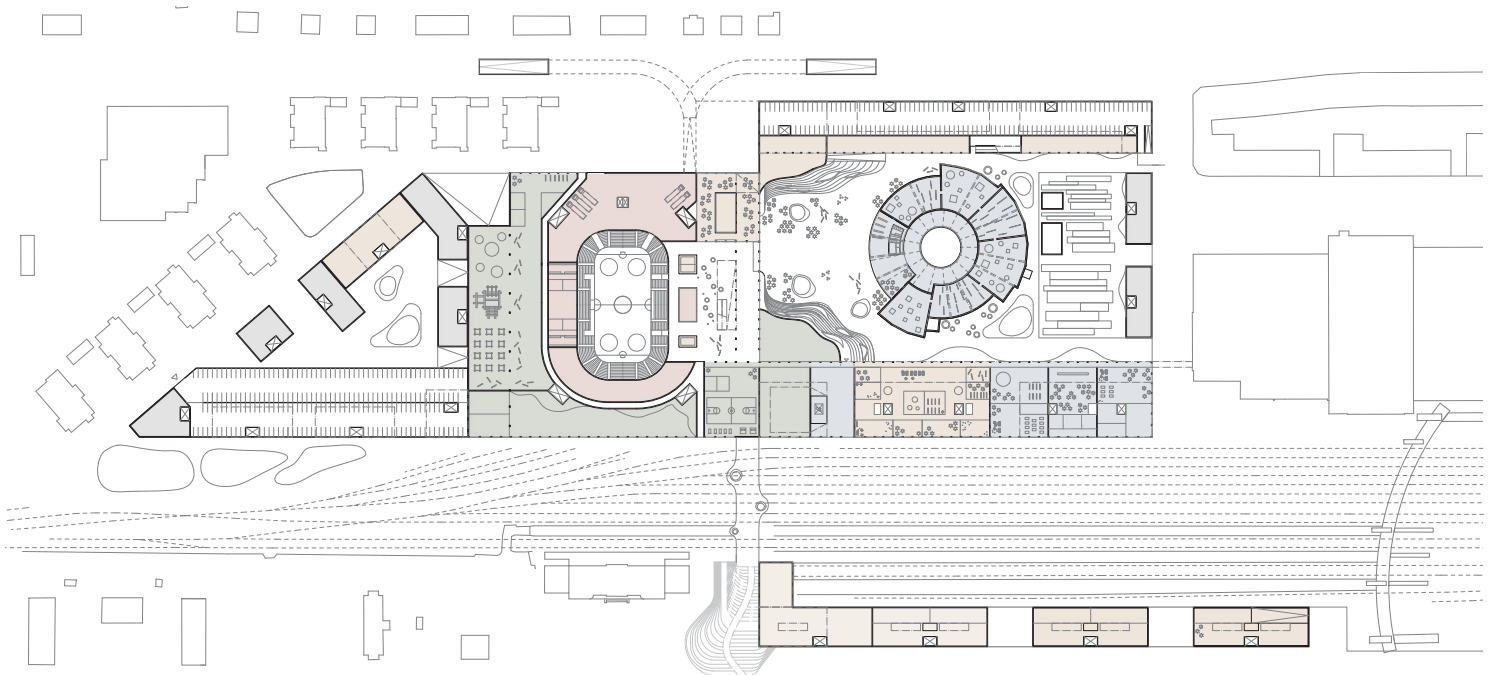
Ratapihan tontti 8 kehittyy. Tontin pohjoisreunan vanhat rakennukset säilyvät persoonallisena osana aukiota. Vanhat hallit korvataan laadukkaalla ulkotilalla, jatkaen aukion vihreää ilmettä. Tontin itäreunalle sijoitetaan kaksi kerrostaloa.

Asuinalue

Ratapihan länsipääty kehittyy asuinalueena. Uusi rakenne tähtää parantamaan asuinaluetta kokonaisuutena, huomioiden olemassa olevat asuinkerrostalot ja yhteydet alueelle. Resiinakatu toimii ajo reittinä alueelle. Uudet rakennukset muodostavat alueelle selkeän rajauksen, jolloin alue hahmottuu eheänä kokonaisuutena ratapihan uudessa silhuetissa.

Korttelin keskelle jää vihreä korttelipiha, joka porrastuu kohti rata-alueutta asukkaiden yhteisenä kansipihana. Asuinalueen ja radan välimaastoon sijoitetaan alueen uusi yhteiskäyttöinen pysäköintilaitos. Olemassa oleva kaksi kerroksinen pysäköintilaitos ehotetaan purettavaksi, ja sen nykyiset autopaikat sijoitetaan alueen uuteen yhteiskäyttöiseen pysäköintilaitokseen.

Näin päästään eroon alueen kahtia jakavasta muurimaisesta seinämästä, ja luodaan asuinalueesta ehjä ja viihtyisä kokonaisuus. Laajentuva asuinalue levittäytyy purettavan pysäköintilaitoksen kohdalle, jolloin olemassa olevan puiston reunaan voidaan rakentaa koko asuinaluetta palveleva päiväkotito.

Pohjapiirroskaavio, kansitaso, +17

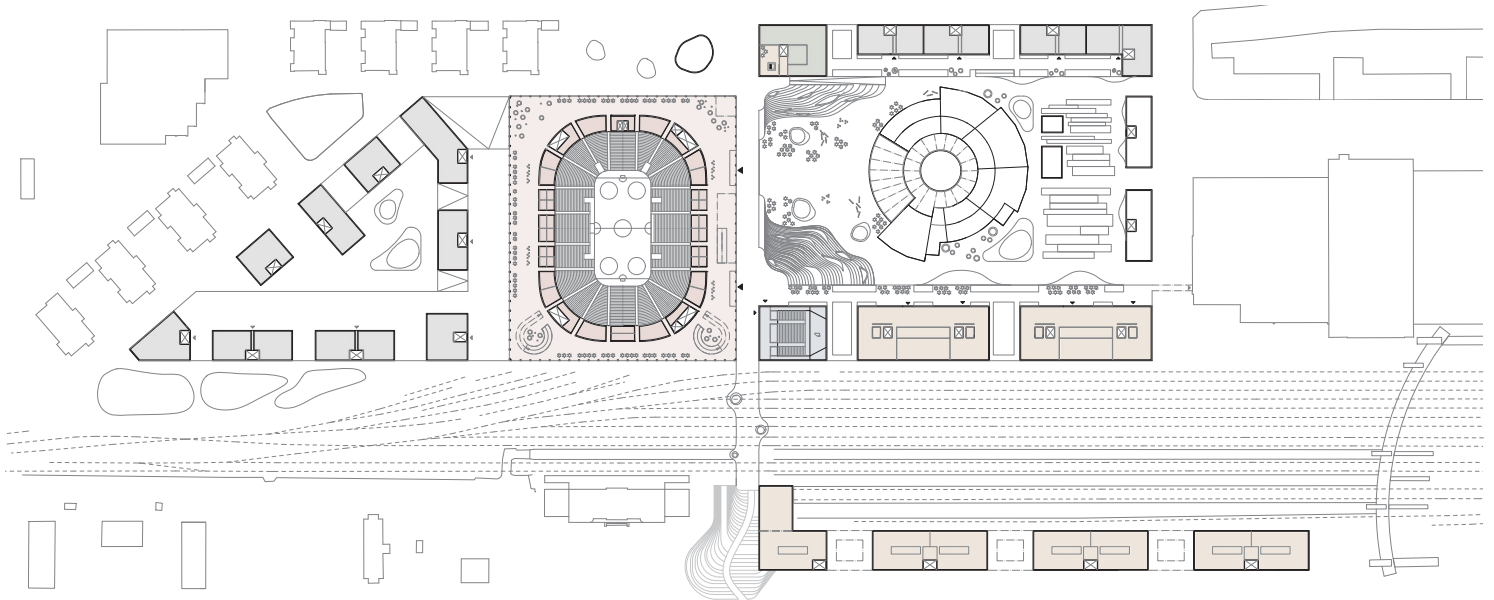
Kokoava kansitaso.

Uusi kaupunginosa kehittyy osana Turun keskustaa. Silta ja siihen liittyvä kansitaso jatkaa reittiä Humaliston kadulta pohjoiseen, liittäen alueen uudet toiminnot tiiviiksi osaksi kaupungin ydintä. Kansitaso tuo siihen avautuvat tilat osaksi alueen halkovaa elämyksellistä reittiä. Areenan avoin sisätila saa roolin osana alueelle muodostuvaa kaupunkitilojen sarjaa. Näyttävä sisätila on läsnä areenaa ympäröivässä miljöössä, ja sisätilan luonne muuttuu osaksi kaupunkitilan luonnetta. Hämärällä areenan puiset sisäpinnat muuttuvat rakennuksen kasvoiksi, jotka loistavat iltaisin tapahtumien aikana osana kaupunkimaisemaa.

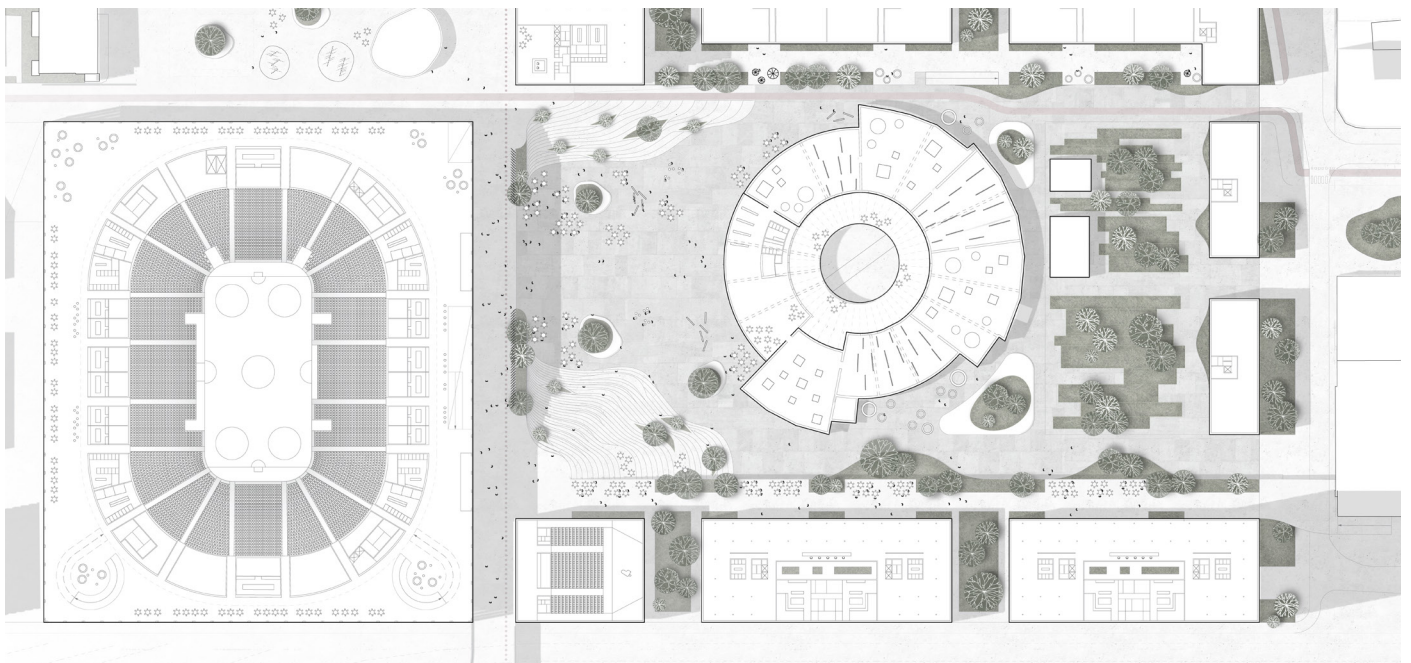
Kansitasanne haarautuu kohti Logomoa, luoden Elämyskeskuksen ja musiikkitalon reunustalla kulkevan terassitasanteen. Tilat avautuvat tasanteelle, antaen rakennuksille toisen sisäänkäytävän ja ilta-auringosta nauttivan terassin Veturitallin aukion suuntaan.

Alueen pohjoisreunalla kansitaso muuttuu Kappelinaukioksi, ja yhtyy Köydenpunojankatuun. Hotelli ja päivittäistavarakauppa sijaitsevat aukion reunassa, kappelia vastapäätä.

Areenan länsipuolella sijaitseva kansipiha sijoittuu aktiviteetti-puiston päälle. Pihakansi on puistomainen maisemapiha, johon voi sijoittaa pihatoimintoja ja pieniä pelikenttiä. Pihakansi voi toimia areenan tapahtumien jatkeena. Liikuntatilojen kattolyhdyt elävöittävät pihakannen ilmettä.

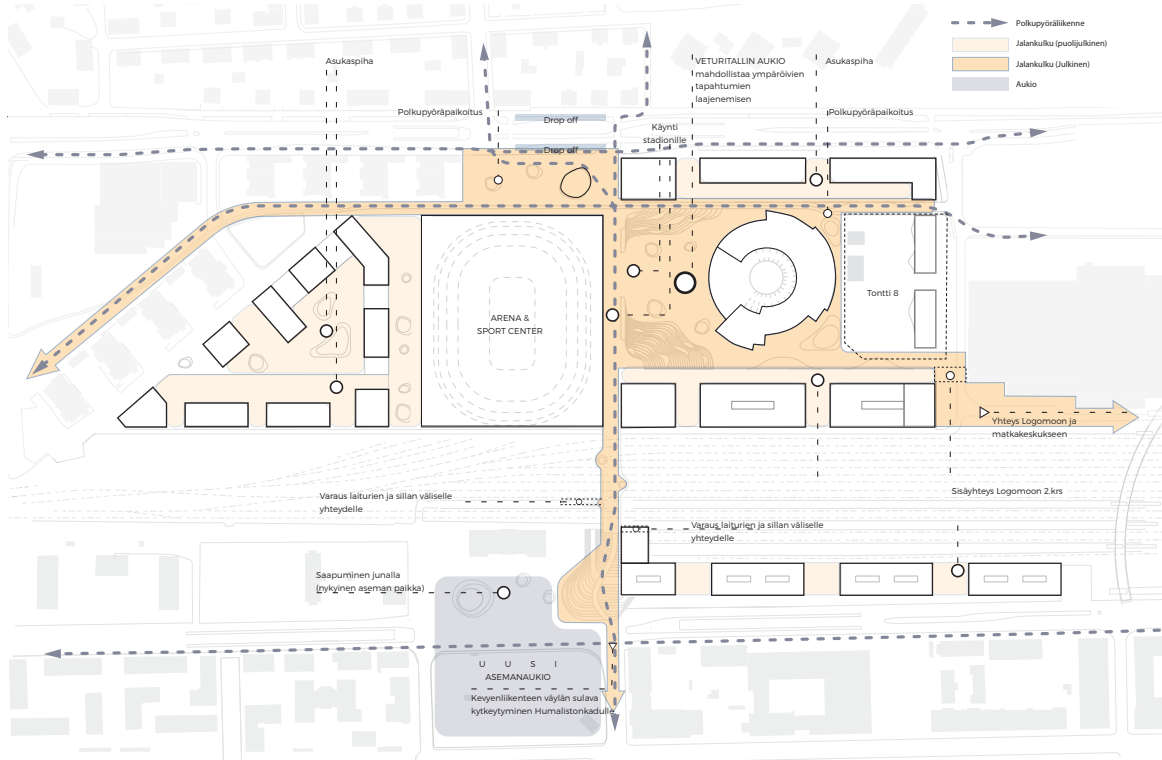

Esimerkkikortteli, 1:500 - Veturitallin aukio ja sen lähiympäristö

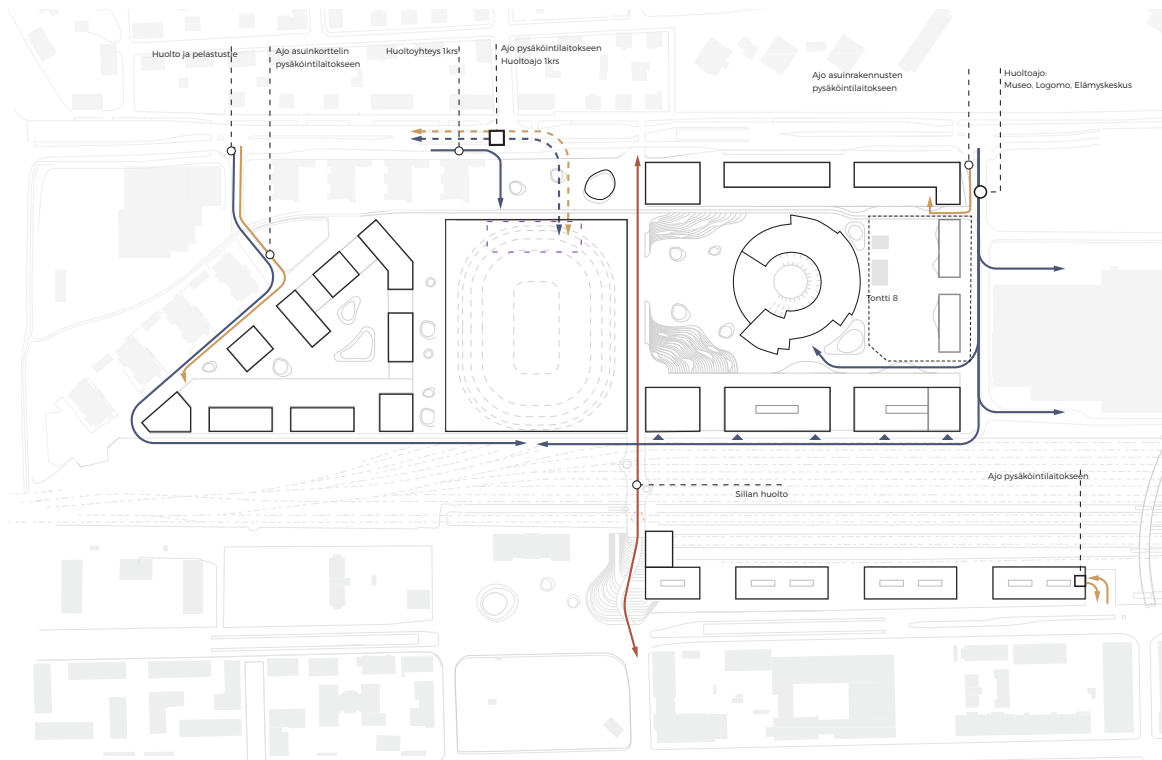
Kevyt liikenne (jalankulku ja polkupyöräliikenne)

Kevenliikenteenverkosto liittää alueen sulavasti osaksi keskustaa. Suunnitelma luo viihtyisän ympäristön jalankululle ja pyöräilylle, vieden kulkijaa halki monipuolisten ja saumattomasti liittyvien kaupunkitilojen. Sujuvuus alueen sisällä on aikaansaatu selkeillä kevenliikenteen akseleilla, joiden varrelle urbaanit kaupunkitilat avautuvat. Itä-Länsi suuntainen pyöräreitti yhtyy sujuvasti olemassa oleviin reitistöihin. Silta yhtyy Veturitallin aukiota reunustavaan kävelykanteen, jatkaen liikettä alueen halki. Tasanne haarautuu musiikkitalon nurkalta kohti itää, yhdistäen Logomon, Elämyskeskuksen ja musiikkitalon yhtenäisen terassikannen varrelle.

Liikenne (huolto, pelastusreitit ja saattoliikenne)

Liikennejärjestelyt eriyttävät keven liikenteen ja autoliikenteen toisistaan. Köydenpunojankadun kaksisuuntainen ajoluiska toimii alueen pääliittymänä. Sen kautta ajetaan alueen yleisiin pysäköintilaitoksiin sekä areenan huoltotiloihin. Sillan huoltoajo onnistuu sen molemmista päistä. Radan viereen jätetään huoltoväylä rakennusten ja rata-alueen väliin, josta pelastustie ja huoltoyhteys voidaan järjestää huomaamattomasti.

Suunnitelma integroi uuden kaupunginosan tiiviisti olemassa olevaan julkisen liikenteen verkkoon, kehittämällä keskeisiä pysäkkialueita laadukkaiksi joukkoliikenneympäristöiksi. Uuden alueen identiteetti on tehty näkyväksi Ratapihankadun ja Köydenpunojankadun suuntaan.

